

SVENSK BISTÅNDSOPINION

MARCUS WEISSENBILDER, SOM-INSTITUTET
INSTITUTET

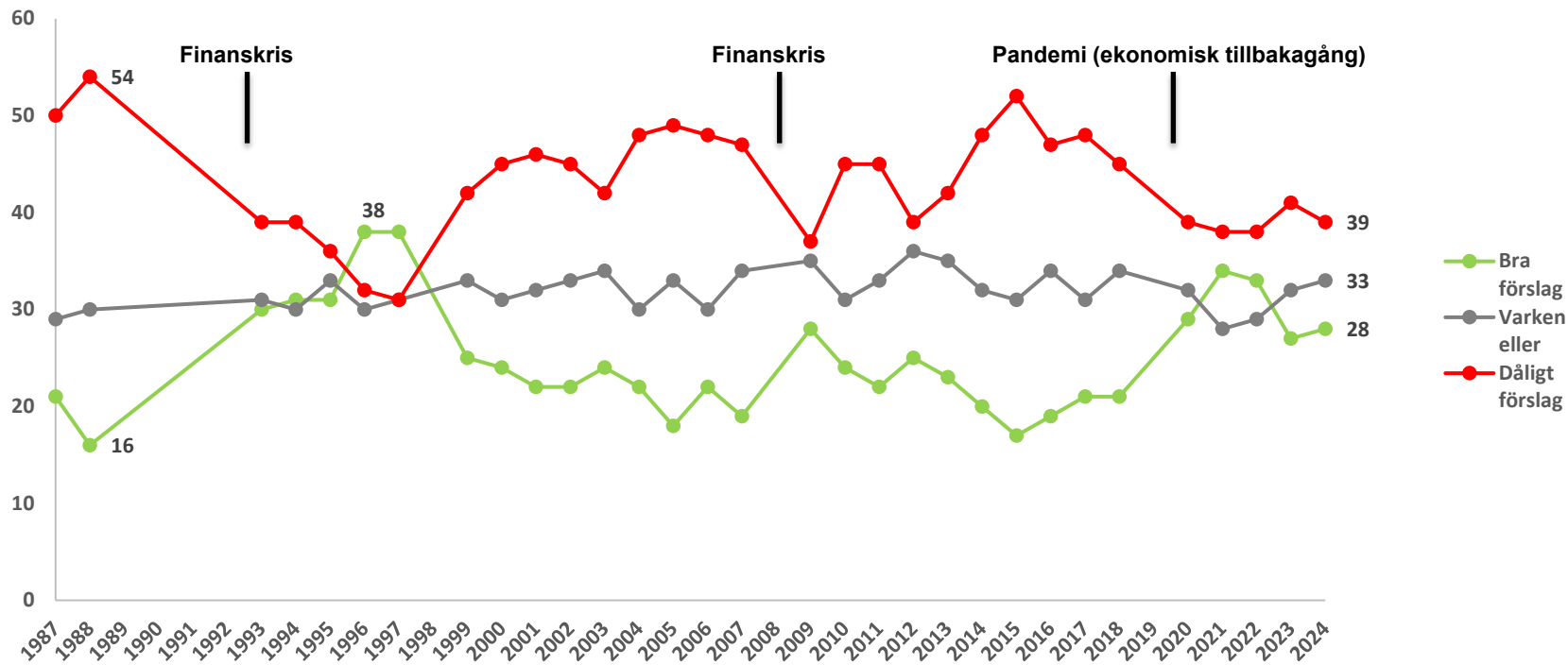
WWW.GU.SE/SOM-

SOM-institutet

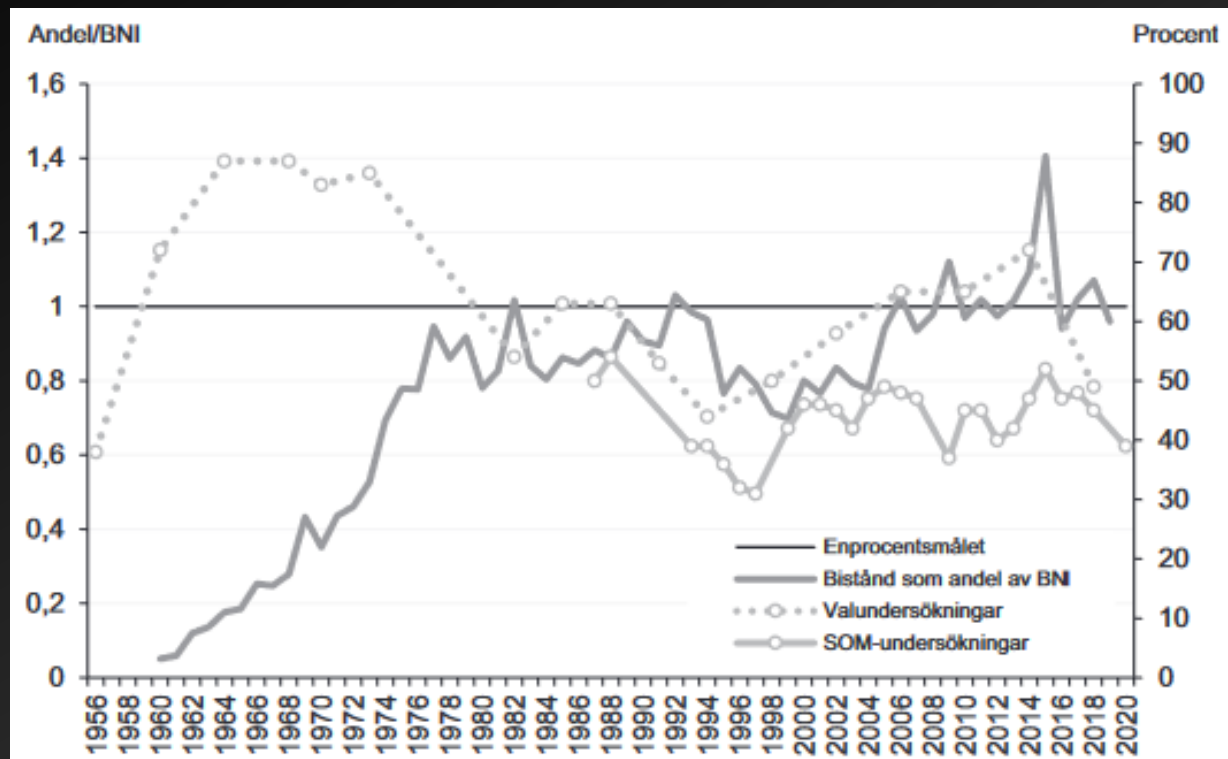
- SOM-institutet genomför **återkommande undersökningar** där vi samlar in data om attityder, åsikter och vanor i Sverige.
- Ett **forskningsinstitut** som bedriver egen forskning inom svensk samhällsvetenskap och inom fältet surveymetod. SOM-institutet är också en **nationell forskningsinfrastruktur** som hjälper andra aktörer att bedriva sin forskning.
- SOM-institutet och Valforskningsprogrammet har sedan 1956 undersökt svensk biståndsopinion

Den "korta" historiska bilden – Den ekonomiska situation avgör

Inställning till att "minska biståndet till utvecklingsländerna"

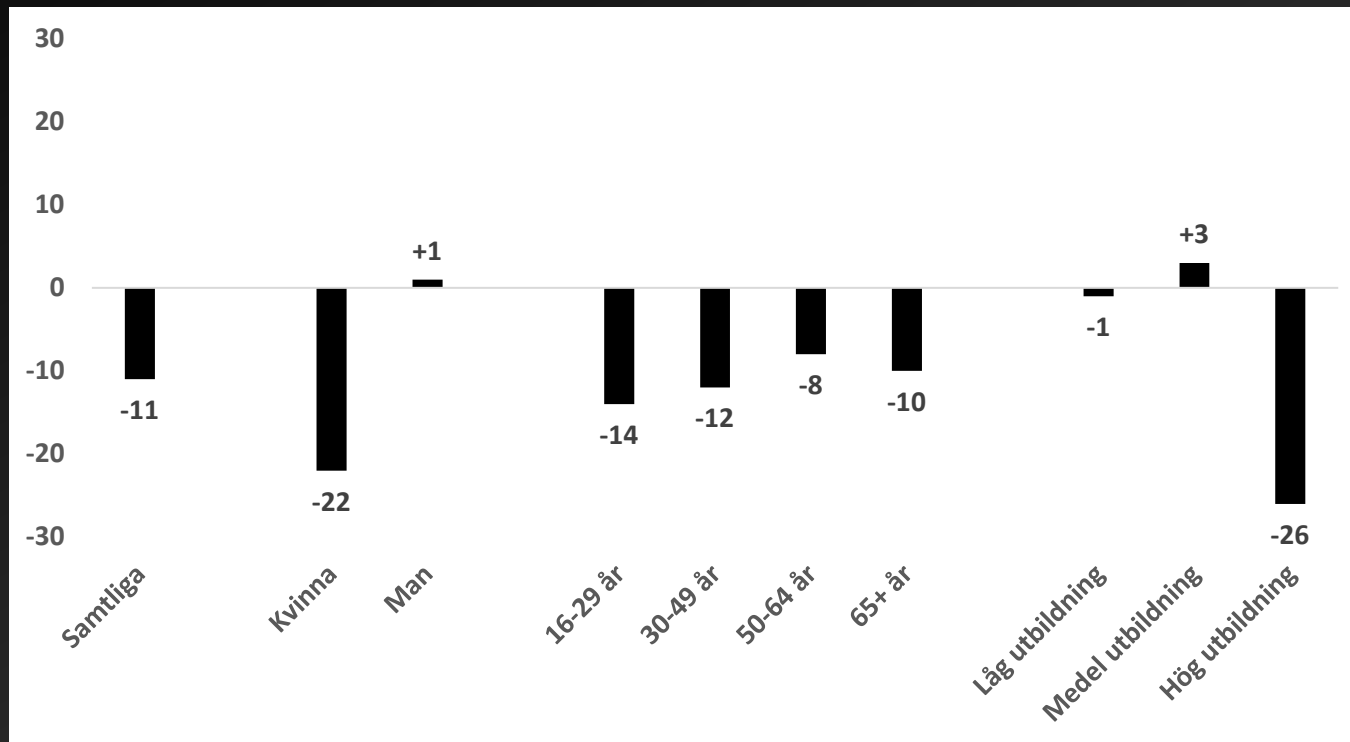
Den långa historiska bilden – Biståndsvilja som temperatur

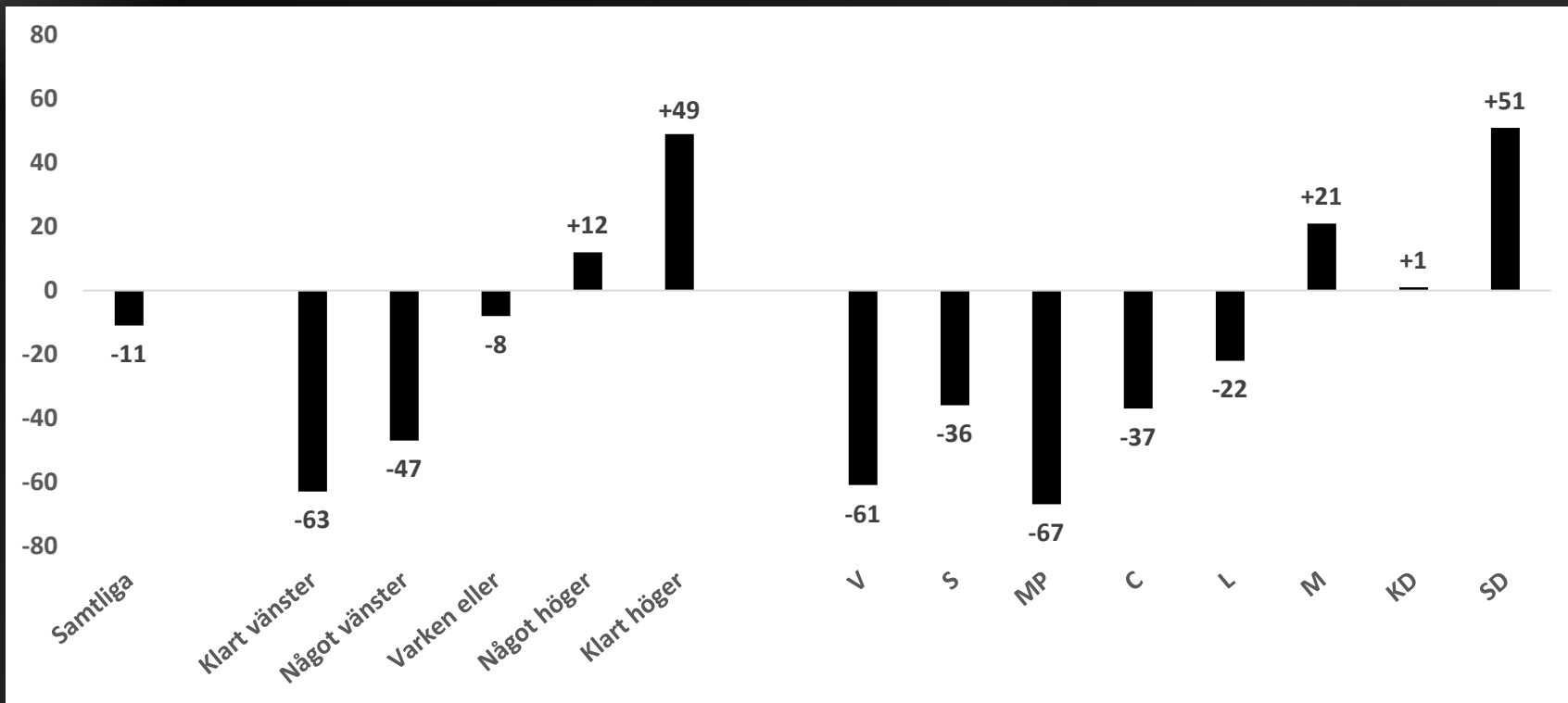
Den svenska biståndsopinionen

- Två teorier om stöd för bistånd:
 - Politiska attityder som påverkar
 - Altruism hos individer som påverkar
- Individers placering på vänster-höger-skalan kan ha betydelse för hur de ser på bistånd, men också på fattigdom mer generellt och vilka grupper och individer som bör få ta emot olika former av välfärdsersättningar och hur omfattande de bör vara.
 - Personer till vänster är generellt sett mer positiva till bistånd och personer till höger är mer negativa (Paxton och Knack, 2011:174).
 - Personer till höger anses bland annat vara mer positiva till konditionalt bistånd, det vill säga att det finns krav på hur biståndet ska användas, till exempel att biståndet används till att köpa varor i givarlandet (Bodenstein & Faus, 2017).
- Personer som är religiösa, kvinnor och personer som har barn förväntas vara mer altruistiska än andra personer (Paxton & Knack, 2011:173).

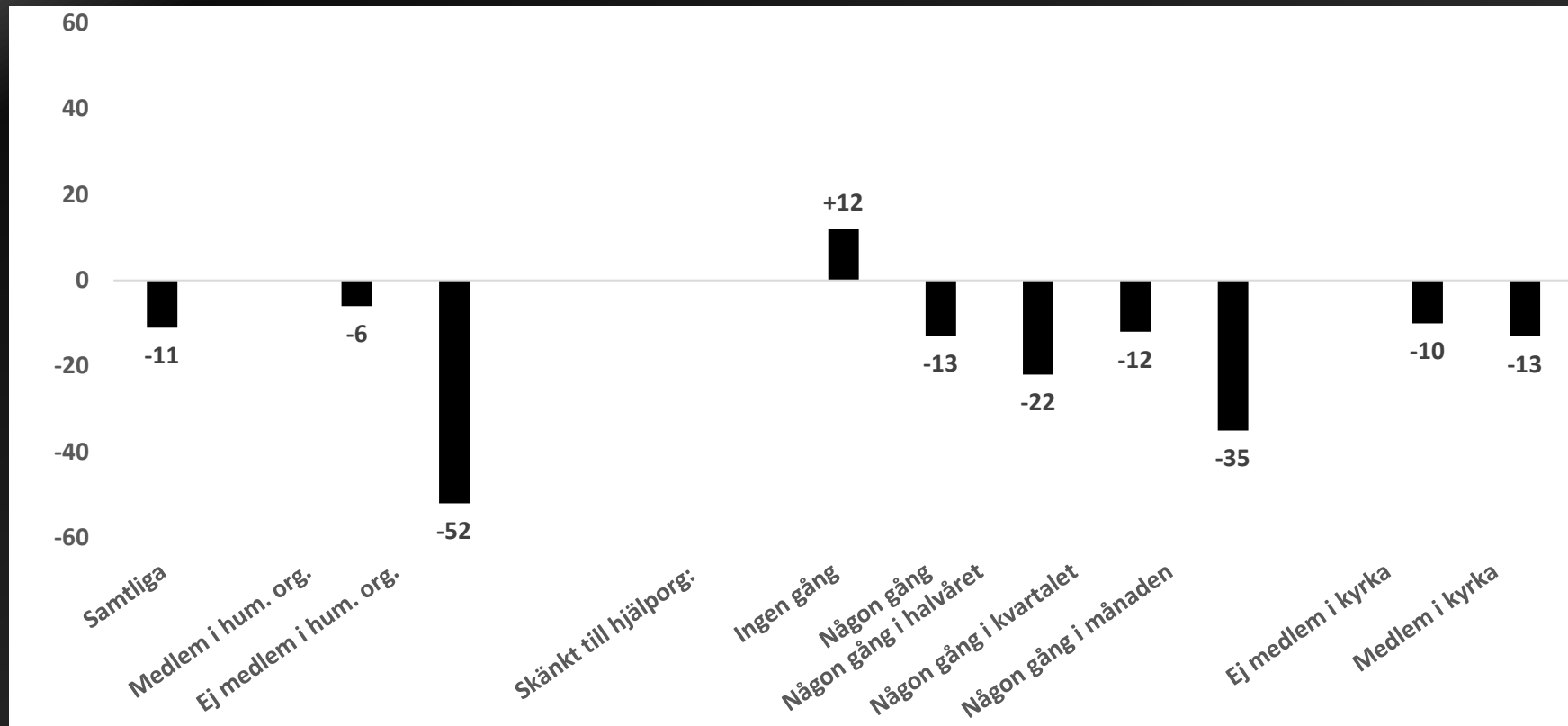
Tydliga demografiska skillnader i stödet till att minska biståndet (2024)

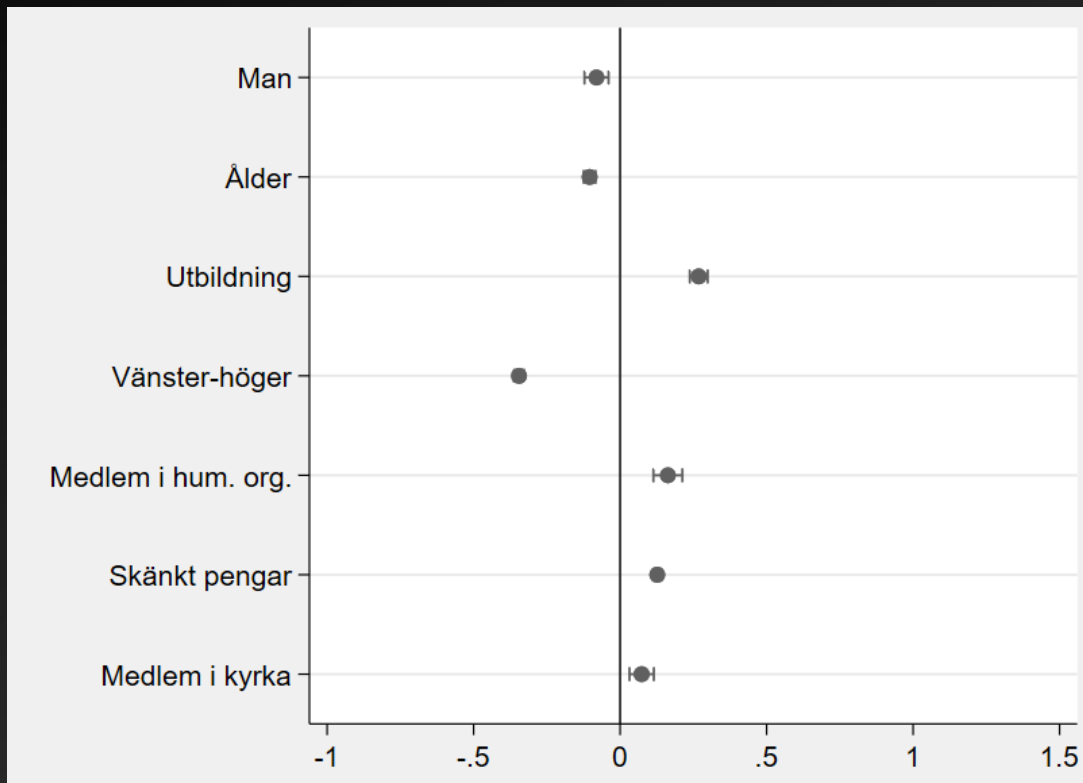
Polariserad biståndsvilja (2024)

Altruism påverkar stödet – Men inte religiositet (2024)

Regressionanalys av olika förklaringar till biståndsvilja, 2024 (reg.koefficienter & konfidensintervall)

Sammanfattning

- Det som starkast påverkar biståndsopinionen i Sverige har historiskt varit det ekonomiska läget
- Mycket länge har det funnits fler som är emot att minska biståndet än de som är för att minska
- Frågan delar ett antal grupper i samhället:
 - Män, lågutbildade samt de till höger är generellt mer för att minska biståndet
 - Kvinnor, högutbildade, de till vänster är generellt mer emot att minska biståndet
- Visst stöd för att altruism spelar roll i stödet för bistånd – Mindre stöd för att religiösa aspekter gör det, även om svaga tendenser finns
- Frågan har potentiellt blivit mer polariserad och politiserad senaste åren, ideologi ger starkast utslag på opinionen, SOM-institutet kommer att fortsätta följa utvecklingen

Tack!